Sport Magazin

LASĂ-I ȘI ADVERSARULUI O ȘANSĂ

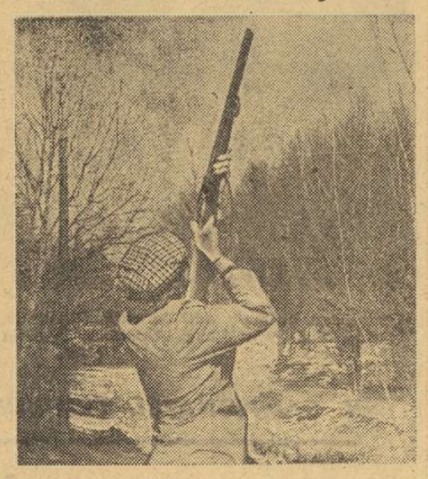

Cu vreo două săptămîni înainte, draga mea jumătate m-a avertizat că revelionul îl vom petrece, vrem-nu vrem, la familia...

— De ce, vrem nu vrem ? încerc un timid protest.

— Fiindcă ne tot invită de trei ani ! Dar acum nu mai ai nici o scuză...

Într-adevăr, nu mai aveam. Le epuizasem pe toate, cele plauzibile...

— Bine-bine; și ce trebuie să fac, ca să zic așa ?

— Simplu : să-ți pui în valoare calitățile tale de vînător consacrat (de către alții — asta a spus-o pe șoptite, probabil, ca să nu audă copiii — și am apreciat gestul) și n-ar fi nelalocul tău să oferi acolo un fazan sau un iepure vînat chiar de tine și prezentat ca atare...

Și, într-una din zilele cînd se auzea prin tramvaie „Într-o zi de joi la vară..." sau „La un colț de cotitură..." am plecat la vînătoare de fazan. Și nu cu gîndul de a împușca neapărat și cu orice preț ceva, dar în subconștient, mi-a rămas întipărită povestea cu postura de vînător și cu obligația de a mă manifesta ca atare. Destul că, la primii doi fazani care mi-au zburat, am tras cu mult în urmă, sau, „ca un fazan". Al treilea îmi vine pășind țanțoș, pînă la 40—30 de metri în față. Nu trag. Aștept să zboare. Nu vrea. Se apropie. Fluier. Tot nu vrea să zboare. Îi șoptesc „uș!" Tot nu vrea! Cum să-l asasinez, mergînd așa, pe jos? mă întreb. Dar tocmai atunci el a bubuit din aripi (și ce zgomot face cînd se ridică fazanul, în zbor, de la sol!). M-am cam speriat, am zburat și eu pușca în umăr și, în aceeași clipă, fazanul a căzut. Nu se ridicase nici măcar la o înălțime de trei metri, din frunzișul pădurii...

Pînă aici toate bune și frumoase ; m-am înapoiat acasă cu un trofeu dorit de consoartă și potrivit calității mele de vînător. Drept care, ne-am și prezentat la amicii noștri. Nenorocirea s-a declanșat însă după ce fazanul meu a înotat în unt, în cuptor, a fost tranșat de către gazdă și prezentat cu cuvenita reclamă.

Cînd primul degustător al acestui vînat al meu a cules o alică din pieptul fazanului, i-am explicat că-i, probabil, o boabă de piper ; cel de al doilea a crezut cînd i-am spus, în glumă, că s-ar putea să fie plomba lui Lord ; al treilea mi-a reproșat că Lord al meu este, probabil, foarte bătrîn, dacă am fost nevoit să-i plombez toți dinții.

Și cînd te gîndești că dacă mai întîrziam numai o secundă împușcătura, nu păteam rușinea asta... Asta a fost, de fapt, răzbunarea postumă a fazanului, pentru că am tras înainte de a-l lăsa să-și încerce și el șansele lui de bun zburător. La anul...

Ilie CARCIU

BONURI, ÎN LOC DE BILET

Locațiunea de bilete pentru turneul final al C. M. de fotbal, care se va desfășura în 1974, în R. F. a Germaniei, va fi inaugurată la 1 aprilie 1973, primele rezervări de bilete urmînd să fie făcute prin agențiile de voiaj. De altfel, 20% din totalul biletelor de intrare vor fi ținute la dispoziția turiștilor din străinătate.

Pentru a se evita apariția unor bilete false, spectatorii ...candidați nu vor primi acum decît un... bon, în baza căruia li se va elibera adevăratul bilet de intrare, doar cu cîteva săptămîni înaintea începerii turneului final.

GÎNDURI... SENTIMENTE... OMAGII...

Cititorii noștri, mulți dintre ei, au simțit nevoia să-și exprime gîndurile, sentimentele de cinstire a aniversării Republicii, pe calea inaripată a poeziei. Iată două dintre aceste poezii primite la redacție :

MINUNEA

Din carnea muntelui
Din piatra muntelui
Dăltuiesc stele și nume
Și iată cum crește
Minunea în lume

Și raza de soare
Din piatră, sub daltă
Izbește în poarta înaltă

Destinele Omului,
Tăiate în steiuri
Se pierd spre Soare-Apune
Și iată cum crește
Minunea în lume

Pe fruntea muntelui
Flutură flamura mîndriei
Celor trei cuvinte :
Republica Socialistă România.
Minune e omul și munca,
Atotputernice amîndoi.

Mara ANGELA PĂTRUȚESCU

PĂTRAR DE VEAC

Pătrar de veac de împlinite glorii,
Coloană-n suflet și în trup cioplită
Cu dalta milenarelor istorii,
Din vatra strămoșească moștenită.
Pătrar de veac, lumină peste glie,
Stăpîn popor pe rodul muncii tale,
Te regăsesc în cusături de ie,
În doină de cuptor, în jocuri de furnale.
Ne-ai prins aripi și zborul spre piscuri l-am aflat
Clădind în noi și-n vreme al muncii chip de aur,
Cu vrednicia faptei și cugetul curat,
Sporim azi strălucirea străvechiului tezaur.
Pătrar de veac, în piepturi ard focuri de nestins
Și flamuri se înșiră în largurile zării,
Sîntem armia păcii din vrednicul cuprins
De la Carpații veșnici la marginile mării.

GH. DUMITRU

CURIOZITĂȚI ALPINE

● **O STATISTICĂ INTERESANTĂ** întocmită de Paul Moranne, doctor în drept și președintele Comitetului juridic al Federației internaționale de schi, a reușit să determine și cauzele principale și ponderea accidentelor ocazionate de practica schiului în diverse stațiuni alpine de sporturi de iarnă. Astfel, din cifra absolută de 71 accidente înregistrate într-o stațiune, 45 la sută s-au datorat ciocnirilor între schiori, prin nerespectarea recomandărilor F.I.S. cu privire la disciplina și circulația pe pîrtii, 23 la sută — datorate prezenței în locuri și poziții neconvenabile pe pîrtii ale unor grupe ale școlii de schi care a blocat fluxul de coborîre, 17 la sută — datorate funcționării necorespunzătoare și lipsei de instructaj în folosirea mijloacelor mecanice de urcare (teleschiuri și telescaune), 11 la sută — datorate lipsurilor organizatorice ale stațiunii (amenajarea pîrtiilor, balizări, avertizări etc.) și 7 la sută — cu ocazia desfășurării unor competiții. Statistică foarte interesantă, care subliniază responsabilitățile organizatorilor de turism și obligațiile disciplinare ale participanților la traficul rutelor (pîrtiilor) alpine.

● **DUPĂ SCUTERUL DE ZĂPADĂ**, vehicol pe șenile foarte răspîndit în nordul Europei și în Canada, o nouă invenție, creație a unui grup de studenți din Moscova a fost prezentată cu ocazia unei expoziții a tinerilor inventatori. Este vorba de o motocicletă a zăpezii constînd în patru schiuri scurte dar foarte late, pe care sînt instalate o șa și un ghidon foarte asemănătoare cu cele de la motocicletă. Vehicolul este propulsat de o elice aeriană, așezată în spate, antrenată de un motor de 18 C.P. Noul vehicol, experimentat pe teren, a dezvoltat o viteză de 65 km pe oră.

● **DUPĂ ABANDONAREA CONCURSURILOR** de către Annie Famose (Franța), decanele de vîrstă ale tuturor competitoarelor de clasă mondială au rămas Isabelle Mir (Franța), născută la 2 martie 1949 la Saint-Lary, și Rosi Mittermeier (R.F.G.), născută la Reit im Winkel la 5 august 1950. După cum se vede, ca și în natație, la 23—24 de ani schioarele sînt „bătrîne" și se gîndesc cu regret la retragere și cu nostalgie la gloria „tinereții". Ambele schioare au participat la toate edițiile „Cupei mondiale" de schi, clasîndu-se după cum urmează : I. Mir — 1966—67 locul IV cu 115 puncte, 1967—68 locul II cu 159 puncte, 1968—69 locul X cu 85 puncte, 1969—70 locul IX cu 100 puncte, 1970—71 locul II cu 133 puncte și 1971—72 locul X cu 89 puncte; Rosi Mittermeier — 1966—67 și 1967—68 neclasată în primele 10, 1968—69 pe locul VII cu 98 de puncte, 1969—70 neclasată în primele 10, ca și în 1970—71, și în sfîrșit, în ultimul sezon '72, clasată pe locul VI cu 110 puncte.

● **DUPĂ JEAN-CLAUDE KILLY, ANNE-MARIE PRÖLL ȘI KARL SCHRANZ ÎN ANII PRECEDENȚI**, pentru 1972, „Schiul de aur" a fost atribuit campionului elvețian Bernard Russi, învingător în coborîrea olimpică de la Sapporo.

● **ÎN DORINȚA DE A LE ASIGURA O MESERIE ȘI O POZIȚIE CONVENABILĂ ÎN SOCIETATE** după abandonarea competițiilor, actuala directoare tehnică a națională franceze, Jourbert-Vuarnet, a luat măsura școlarizării tuturor componenților săi. Astfel, au fost înscriși la cursuri fără frecvență și prin corespondență pentru învățămîntul mediu și diverse meserii circa 20 de băieți și fete ; în stagiile de antrenament au fost introduse cursuri de limbi străine (engleză și germană) și în plus doi profesori au fost atașați permanent pe lîngă echipa Franței spre a le înlesni pregătirile pentru matematică, contabilitate, cunoștințe turistico-geografice etc.

Mihai BÎRA

COSMONAUȚII...

Sute de milioane de pămînteni asistăm cu o uimire mereu proaspătă la evenimentele cosmice ale ultimului deceniu, purtînd o profundă admirație pentru acești bărbați bravi, coborîți parcă din legendă, care, începînd cu Gagarin, au învins gravitația și au țîșnit ca niște icari moderni spre infinitul cosmosului, deschizînd o nouă eră în istoria omenirii... Dar cîți dintre noi cunosc căile aspre, ca spune chiar spartane, ale pregătirii acestora ?

Cu ani în urmă, un documentar care a rulat și pe ecranele noastre, ne introducea în tainele îndelungatului antrenament la care sînt supuși acești bărbați deosebiți — fie ei piloți, ingineri, medici sau savanți — care alcătuiesc mica și austera familie a cosmonauților.

Durul și complexul antrenament la care erau supuși aceștia zilnic, ore în șir, ne-a relevat convingător că dictonul „minte sănătoasă în corp sănătos" nici nu-și poate găsi o mai ideală demonstrație decît în cest caz, unde calitățile intelectuale, psihice și fizice sînt îmbinate armonios fiecare din ele fiind determinante.

Ne sînt vii și acum imaginile ultimei expediții selenare care a încheiat seria „Apollo". Sprintenul și veselul Schmitt, care în ciuda costumului greoi, s-a mișcat cu vioiciune și cu o plăcere neobișnuită, ne-a oferit „numere" cultural-sportive inedite. A cîntat, a plonjat spectaculos, a făcut săritura cangurului, a derapat, a căzut, în sfîrșit a executat o gamă foarte largă de mișcări, de activități suplimentare în care a dovedit o condiție fizică impecabilă, coordonare perfectă, reflexe bune și îndemînare.

A uimit în egală măsură condiția psihică a acestui savant jucăuș (ca și a lui Cernan de altfel) care în condiții (de ce să nu o spunem) extrem de periculoase, în care cel mai mic accident poate fi fatal, s-a dovedit un stăpîn perfect al său însuși.

Fără voie, te gîndești cîte calități, în afara celor de specialitate, trebuie să aibă asemenea eroi ai epocii noastre : sănătate robustă, sistem nervos perfect echilibrat, o bună pregătire fizică și cîte altele.

Și din nou revăd secvențele cu laboratoare complicate de control și testare a capacităților acestor supersportivi, cu complexe aparate pentru antrenamentul variat și îndelung la care sînt supuși aceștia. Zile, luni și ani de zile de alimentație dirijată, somn controlat riguros și antrenament și iar antrenament. Crosuri prin pădure, pentru rezistență, gimnastică pentru suplețe, salturi la plasa elastică pentru coordonarea mișcărilor în aer, lansări cu parașuta, zboruri cu avioane supersonice pentru solicitări extreme, antrenament în camere care simulează imponderabilitatea, lucru în costumele de cosmonaut pentru antrenarea mișcărilor specifice în condițiile Selenei și cîte multe altele.

Este clar pentru oricine că toți acești cosmonauți sînt oameni care au practicat sportul încă din copilărie, că sînt beneficiarii unei sănătăți de fier, ai unui antrenament intens și sistematic precum și ai unei vieți extrem de controlate, la care puțini din oamenii obișnuiți ar subscrie și mai ales puțini ar rezista...

Evident este și faptul că nici superpilotul, superinginerul sau supersavantul nu ar fi putut răzbi cu succes în această dificilă misiune, dacă nu ar fi fost dublat de supercampionul dotat cu calitățile amintite.

Fie ca exemplul de tenacitate, dăruire, sacrificiu și muncă titanică al unor asemenea supercampioni să inspire și campionii noștri pămînteni..

ION BALAȘ

LA 4 ANI - CICLIST CU LICENȚĂ!

Directorul tehnic al Federației franceze de ciclism, Roger Marillel, cunoscut pentru ideile sale înnoitoare legate de dezvoltarea acestui sport, a venit, recent, cu o propunere neașteptată. Referindu-se la problema „prelicenței" rezervată copiilor între 10—14 ani, Roger Marillel a spus că vîrsta la care ar trebui acordată prelicența ar putea fi mult avansată, limita inferioară urmînd a fi coborîtă la copiii de... 4 ani. În felul acesta, a susținut directorul tehnic al Federației franceze de ciclism, copiii ar îndrăgi și mai mult acest sport, ar urca și mai repede treptele măiestriei.

Partea cea mai interesantă a lucrurilor este că propunerea lui Marillel a fost aprobată !

Dacă imaginea s-ar opri la tivul somptuoasei rochii, am crede că purtătoarea din fotografie se află în holul unei săli de operă sau la o pretențioasă recepție. Privind însă întreg ansamblul, ne dăm seama că nu e vorba decît de o simplă patinatoare, suprinsă într-un moment al evoluției ei pe gheață. De ce, atunci, atîta fast ? Pentru că așa o revendica moda timpului și locului : Germania, 1850 — epocă în care se preferau catifeaua și blănurile, opțiune care — după cum vedem — nu era abandonată nici chiar pe gheață !

Reactualizarea aparține unui destoinic profesor din Sibiu, Petre Tivădaru, și face parte dintr-o retrospectivă de 45 de tablouri — lucrate în peniță și acuarelă — intitulată : „Evoluția costumajului în patinaj" ; retrospectivă care, utilizînd un bogat material documentar, coboară pînă în Olanda anilor 1640, aducînd astfel ochiului contemporan specificul fiecărei epoci și al fiecărui loc.

Admirată mai întîi la Clul, sugestiva „garderobă" a artistului sibian face acum deliciul vizitatorilor din Brașov. **(ns. d.).**

„CAVALERELE FLUIERULUI"

De cîțiva ani, fotbalul a încetat să mai fie un sport rezervat în exclusivitate bărbaților. Femeile au deschis porțile ferecate pentru ele ale acestui sport și iată că acum au apărut pe stadioane ca jucătoare și arbitre de fotbal.

La Galați, după înființarea acum trei ani a primei echipe feminine, și-au făcut apariția și primele arbitre. Cursurile de arbitri organizate anul acesta de colegiul județean au fost absolvite cu brio și de cinci reprezentante ale sexului frumos (și, nu slab, cum ne place unora să spunem !).

Dar iată și o succintă prezentare a celor cinci „cavalere".

Elena Tudose, 21 de ani, studentă la Institutul pedagogic de doi ani, a practicat atletismul și handbalul, a condus în perioada de practică 28 de meciuri ; Elena Fotache, 20 de ani, studentă la Institutul pedagogic de doi ani, a practicat voleiul, a condus pînă acum 10 jocuri ; Georgeta Iftimie, 21 de ani, studentă la Institutul pedagogic de doi ani, a practicat atletismul, a arbitrat 20 de meciuri ; Aurica Ghibirgiu, 24 de ani, tehniciană la Șantierele navale ; a jucat handbal ; Victorița Zaharia, 22 de ani, cadru sanitar, a practicat fotbalul și parașutismul (din păcate, lipsește din fotografie).

T. SIRIOPOL

Patru din cele cinci absolvente ale cursului de arbitri din Galați De la stînga la dreapta : Georgeta IFTIMIE, Elena FOTACHE, Elena TUDOSE, Aurica GHIBIRGIU. Foto : C. SATMARI

ÎN 4 RÎNDURI

Chiar și-un „luftangiu" socoate
Că e... golgeter. Parol !
Oarecum are dreptate :
Nu trage și el în... gol ?

Titu FILIPIDESCU

Cărți noi în Editura Stadion

DESPRE FOTBAL, BASCHET, CICLISM ȘI ALTE SPORTURI

Anul editorial sportiv 1972 a fost, fără îndoială, cel mai productiv, în această perioadă apărînd în librării 90 de titluri, într-un tiraj ce depășește un milion și jumătate de exemplare. Este, desigur, un succes ce subliniază eforturile Editurii Stadion de a pune la îndemîna specialiștilor și publicului larg lucrări cu un bogat conținut de idei, realizate într-o formă atractivă și accesibilă.

Dintre ultimele apariții ale anului care abia s-a încheiat, consemnăm volumul de buzunar al lui **Mircea Radu Iacoban** intitulat **„Altfel despre sport"**. Cralmic radio, autor dramatic, publicist încercat, M.R.I. se prezintă în fața cititorilor cu **„52 de însemnări în 52 de săptămîni ale celui mai obișnuit dintre anii obișnuiți"**, scrise într-un ritm alert așa cum ne-am format deprinderea de a-i găsi în tabletele semnate în revista ieșeană „Cronica". Această carte, ca și volumele lui Teodor Mazilu și Fănuș Neagu, analizează fenomenul sportiv dintr-un unghi de vedere deosebit, avînd la bază ideea lui P. Vialar că sportul este **„ceea ce-i mai bun din tine de-a lungul întregii existențe"**.

Fotbalul, această disciplină atît de adulată de milioane de oameni de pe întreg mapamondul, constituie subiectul a două cărți aparținînd unor foști jucători, **Anghel Crețeanu** și **Petre Dragomir**. Cartea lui A. Crețeanu, **„20 de ani în urmărirea balonului rotund"** este o interesantă istorie a vieții unuia dintre renumiții portari ai vremurilor trecute. Este istoria unui om, cu suișurile și coborîșurile sale, dar este și a unui sport pe care l-a îndrăgit și slujit cu credință două decenii. **„Băieții de pe gazon"** a cărei autor este P. Dragomir se înscrie tot în sfera beletristicii sportive, țărîm care poate oferi subiecte generoase în orice... anotimp. Subiectul ca atare ne amintește de un mai vechi roman al lui Eugen Barbu, „Unsprezece", dar, firește, păstrînd proporțiile în privința realizării literare.

Luna decembrie a fost bogată în evenimente editoriale și în ceea ce privește baschetul. **V. Albulescu** și **Al. Popescu** descriu în **„De la Napoli la Essen"** drumul parcurs de reprezentativa de baschet, nu numai din punct de vedere sportiv (rezultate, prezentări de meciuri ale C.E. etc.) ci și turistic. Numeroasele imagini fotografice — în cea mai mare parte datorate fotoreporterului Dragoș Neagu — completează cuvîntul scris, conferind cărții un plus de interes. Destinată antrenorilor, profesorilor de educație fizică, studenților, volumul **„Minibaschet"**, alcătuit de un colectiv format din **T. Predescu, D. Dimitriu** și **St. Gheorghiu**, poate constitui un îndrumar eficient în munca cu cea mai tînără generație.

Cunoscut condeier, **Emil Iencec** oferă amatorilor de ciclism o carte dedicată vieții unuia dintre cei mai cunoscuți sportivi ai țării : Gh. Moiceanu. **„Din Muscel la piramide cu Gh. Moiceanu"** este, totodată, și „povestea" acestui sport care pînă nu demult se bucura de frumoase reușite.

În sfîrșit, punem punct prezentării celor din urmă apariții ale anului trecut, amintind lucrarea semnată de **Ileana Jipa : „Lecții de gimnastică modernă"** — ce cuprinde o gamă variată de exerciții cu posibilități de aplicare atît la lecțiile de educație fizică, cît și la orele de antrenament în cadrul asociației sportive școlare — precum și **„Optimizarea lecției de educație fizică"** de **Georgeta Chiriță**, care demonstrează că exercițiul fizic constituie un mijloc de formare a personalității omului pentru profesiune și viață.

Încheind seria recenziilor pe marginea unor apariții editoriale ale anului 1972, ne exprimăm speranța că și în acest an vom avea prilejul să facem loc la această rubrică unor volume interesante, cu un conținut calitativ superior. Dar, asupra acestor probleme vom mai avea prilejul să revenim.

Emanuel FANTĂNEANU

RĂSPUNDE Ion Fostaciu

GABRIELA GHEȚIE, BUCUREȘTI. Am zîmbit, fără să vreau, aflînd că aveți 10 ani și că sînteți **„o veche cititoare a ziarului Sportul"**. Chiar atît de veche nu puteți fi. Doar dacă ați început să citiți cronicile sportive, din leagăn ! Țin să vă felicit, oricum, atît pentru caligrafia dv. îngrijită, chiar elegantă, cît mai ales pentru punctuație, care ar putea stîrni și invidia celor mari ! **„Vreau să vă întreb de ce Mariana Filip-Suman (favorita mea) de la echipa C.A. Roman, de un an nu mai concurează. A abandonat atletismul sau ce s-a întîmplat ?".** Un eveniment fericit — a născut un copil — a ținut-o un timp în afara stadionului. Ea și-a reluat, însă, activitatea. Deci, rămîne favorita dv. ! *

NELU I. BĂDILĂ, POIANA CÎMPINA. 1) Colegul nostru de redacție Gh. Nertea, a cărui semnătură o întîlniți la sfîrșitul cronicilor de fotbal, este fosta aripă stîngă a echipelor C.C.A. și Jiul Petroșani. 2) Nu-i rea întrebarea dv. ! **„Dacă o echipă retrogradează, nici unul dintre jucătorii ei nu se pot transfera, timp de un an, fără asentimentul echipei respective. De acord. Dar, dacă, după un an, echipa retrogradează din nou, într-o categorie și mai inferioară. Jucătorii, ce fac ? Sînt legați mai departe de ea ? Pun această întrebare, în ideea că o citesc cei de la Poiana Cîmpina, care a retrogradat din B în C și se pare că nici aici nu-și găsește locul, alunecînd mai departe, în prăpastie".** Aceeași clauză regulamentară este valabilă în continuare. Presupun, însă, că Poiana Cîmpina va... frîna la timp, pentru a nu ajunge să joace într-o zi în campionatul de pitici !

I. GHINESCU, COMUNA BOTENI. 25 de puncte pentru primul catren al anului, inspirat de faptul că, pentru unii fotbaliști nedisciplinați, „cartonașele galbene" au devenit niște „jucării de copii" :

Uneori, pentru copii,
Nu-s cartoane-n librării.
Cum vrem să găsim cartoane,
Cînd se-mpart pe... stadioane ?

GH. D., CONSTANȚA. Nu știți dacă acrostihul trimis este bun sau nu și, de aceea, sînteți agitat. Mă grăbesc să vă redau liniștea, printr-un răspuns precis : nu e bun !

STELA STAN, CÎINENI. I-am transmis fotbalistului dv. preferat, Dumitru felicitările de rigoare cu prilejul împlinirii a 23 de ani (în ziua de 2 ianuarie), precum și urarea **„de a juca mereu, ca în prima repriză din meciul cu Ungaria, de la Belgrad".** Urarea, sper, nu este, însă, pentru o nouă repriză asemănătoare, ci pentru două !

NECULA PETRICĂ, AMARA. Ene Daniel a fost bolnav. Poate că, la primăvară, îl veți vedea din nou în formația Rapidului.

CONSTANTIN VASILESCU. BOLINȚIN, BUCUREȘTI. Evident, ar fi bine ca, odată cu pregătirile de ordin fizic și tehnic pe care le-au început cu jucătorii de fotbal, antrenorii să fixeze și ședințe de prelucrare a regulamentului de joc. Mai ales că asemenea ședințe le-ar folosi și unora dintre ei !

ING. MOLDOVEANU și **ING. NICOLESCU.** N-am putut deduce, de nicăieri, din ce oraș sînteți. Dar, aceasta n-are importanță. La atletism, nu se organizează campionate mondiale. Și, neexistînd o asemenea întrecere, Argentina Menis se mîndrește cu recordul ei mondial, iar Faina Melnik, evident, are tot dreptul să se laude cu medalia olimpică de aur cucerită la München. Dar, nici una nici alta nu este campioană mondială. Titlul continuă să fie vacant, pînă la organizarea unor asemenea întreceri sau, eventual, așa cum e la hochei pe gheață, unde cîștigătoarea J.O. este socotită și campioană mondială.

DODO VASILESCU, BUCUREȘTI. „Sînt o mare admiratoare a echipei de fotbal Sportul studențesc. Mă supără și mă întristează orice eșec al acestei echipe (Ați fost tristă și de Revelion ?). **Spuneți-mi, după părerea dv. Sportul studențesc va scăpa de retrogradare ? Eu una sînt pesimistă, dar poate că mă înșel și, de aceea, aștept răspunsul dv.".** Dacă de la început de an mi se pun asemenea întrebări, prefer să-mi dau demisia ! Cel mai bine este să luați o margaretă și să începeți să-i rupeți petalele, întrebînd „Retrogradează ?" „Nu retrogradează ?". O dată cu ultima petală ruptă, veți găsi și răspunsul exact !

Ilustrații : N. CLAUDIU

POVESTEA LUI AKII-BUA REDĂ ATLETISMULUI POEZIA

În atmosfera încordată a întrecerilor olimpice de atletism, la München, în care fiecare pas era măsurat, fiecare gest calculat, fiecare picătură de energie drămuită, John Akii-Bua, cîștigătorul probei de 400 m garduri a readus acea notă de naturalețe, de entuziasm, de poezie chiar, pe care atletismul aproape o pierduse. Felul în care atletul african își manifesta, după finală, bucuria victoriei a impresionat în aceeași măsură ca și excepționala performanță — 47,8, record mondial — pe care a reușit-o în urma unei curse perfecte. Specialiști de renume au apreciat recordul lui Akii-Bua drept cel mai valoros rezultat atletic masculin al acestei Olimpiade. Pentru John, însă, cifra înscrisă pe uriașul tablou electric de pe „Olimpia-Stadion" nu înseamnă prea mare lucru.

Nu se poate spune că victoria lui Akii-Bua a fost o mare surpriză, chiar dacă la începutul anului olimpic numele său era încă scris în diferite feluri, iar fișa lui biografică era, pentru toți, o mare necunoscută. Numele său a fost înconjurat de legendă chiar de la apariția în circuitul internațional, ea destrămîndu-se abia după ce John a adus Ugandei o medalie olimpică de aur, medalie la care tradiția atletică a acestei țări nu-i dădea dreptul să spere.

Este foarte interesant, credem, să vedem ce rămîne după dispariția legendei. Povestea lui Akii-Bua este aceea a unui talent excepțional, ieșit din comun, a unui caracter hotărît, a unui om care a ajuns campion olimpic și recordman mondial la atletism pregătindu-se în condiții care i-ar face să zîmbească pe majoritatea atleților europeni sau din S.U.A.

DE LA LUPTA PENTRU UN TRICOU ÎN SELECȚIONATA AFRICII

S-a născut la 29 iunie 1949 într-un orășel din districtul ugandez Lango, unde tatăl său era una din personalitățile tribale locale. Primele începuturi atletice sînt destul de timpurii și se desfășoară într-un cadru familial. Împreună cu cei 43 (!) de frați și surori, — tatăl său a avut 8 soții... —, împărțiți pe grupe de vîrstă, John își disputa dreptul de a purta tricourile proaspăt cumpărate (întotdeauna în număr insuficient) în curse de viteză pe diferite distanțe. Așa cum singur mărturisește, el n-a purtat niciodată un tricou al său, fiind nevoit să-l împrumute de la frații săi, întotdeauna mai rapizi...

La 17 ani intră în poliție, eveniment fără de care astăzi numele său ar fi rămas necunoscut. Programul zilnic de educație fizică îi scoate la iveală talentul pentru atletism și este luat imediat în pregătire de antrenorul Jorem Ochana, care vede în el un viitor „hurdler". Ochana, recordmanul Ugandei la 400 mg îi era ofițer superior așa că i-a fost ușor să-și impună punctul de vedere unui atlet care-i era în același timp subaltern. După cîteva luni de pregătire, John cîștigă patru titluri la campionatele poliției ugandeze, fiind preluat apoi de antrenorul englez Malcolm Arnold.

În 1968 reușește 14,3 pe 110 mg, dar baremul de participare pentru Jocurile Olimpice de la Mexico era de 14.1 astfel că John rămîne acasă. În anul următor, Arnold hotărăște să-l transfere la 400 mg, probă în care reușește 52,3. Prima ieșire în arena internațională se produce în 1970 cu ocazia Jocurilor Commonwealth-ului de la Edinburgh. Ocupă locul IV cu 51.1 și imediat după concurs este operat de hernie.

După o pauză de 6 luni, „explodează", în primăvara anului 1971, reușind 49,7 într-un concurs la Kampala pe un stadion cu pistă de iarbă (singurul stadion cu pistă de 400 m). Primește în urma acestui rezultat invitația de a participa la meciul Africa—America programat la Durham (Carolina de Nord). Selecționarea sa este puternic contestată de conducătorii atleților kenieni — elevii lor William Koskei și Kipkemboi Uego dețineau performanțe ceva mai bune decît a lui Akii-Bua —, aceștia mergînd pînă la a afirma că John fusese cronometrat în cursa de 49,7 cu un ceas... deșteptător !

La Durham aleargă 49,0 într-o cursă — cîștigată — pe care o încheie uitîndu-se mirat la publicul care îl aclama. Acest rezultat, ușurința cu care l-a obținut, îndreaptă toate privirile asupra lui. Începe să fie considerat unul din posibilii medaliați olimpici ai probei.

PROGRAM DE „SINUCIGAȘ"

Programul de pregătire pe care l-a urmat în iarna anului olimpic — program făcut cunoscut abia după Olimpiadă — a primit din partea tuturor celor care au aflat de el caracterizarea de **„nebunie curată"**. John s-a antrenat cîteva luni în munți, de două sau de trei ori în fiecare zi, după un program din care nu au lipsit niciodată alergări repetate de 600 m la deal cu o vestă de 12 kg în spate și serii (6—8 la fiecare antrenament) de 1 500 m garduri, cu aceeași îngreunare. Antrenorul Arnold a fost nevoit adesea să-i tempereze zelul, numindu-l „sinucigaș".

A venit în Europa cu o lună înaintea Olimpiadei. S-a antrenat la München cu aceeași intensitate, deși o infecție dentară i-a cauzat multe neplăceri. Cu o săptămînă înaintea startului olimpic aleargă o cursă de control în 48.6 și promite pentru finală un rezultat în jurul lui 47.5 ! (Recordul lumii era atunci de 48,1 și aparținea lui David Hemery de la Ciudad de Mexico).

În tururile preliminarii a arătat o mare ușurință, lăsînd cea mai bună impresie dintre favoriți. Înaintea startului finalei era calm, decontractat — deși suportase în dimineața aceleiași zile o extracție dentară — făcînd semne prietenești principalilor adversari — David Hemery și Ralph Mann. Așa cum am spus la început, cursa lui Akii-Bua a fost perfectă. Cu toate că a alergat pe primul culoar, — cu virajele cele mai strînse —, cu toate că în turnante ataca obstacolele cu piciorul drept, fiind astfel nevoit să alerge o distanță suplimentară, John Akii-Bua a cîștigat de o manieră categorică, ultima sa linie dreaptă ridicînd pur și simplu tribunele în picioare.

...Aceasta este povestea lui Akii-Bua, cel mai aplaudat campion olimpic la atletism de la München. Întrebat fiind de ce și-a impus un program de antrenament nemaiîntîlnit ca dificultate, Akii-Bua a răspuns : **„Am vrut să arăt că și poporul ugandez poate da un campion olimpic și un recordman mondial. Dacă am avea condițiile din Europa, în scurt timp ați auzi de mari performeri din această țară".**

Se pare că, uneori un titlu olimpic se cîștigă mai ușor decît un simplu tricou într-o cursă în „familie".

Vladimir MORARU